

מחלוקות ופילוגים פנים-דתיים

קול קורא לפוסטדוקטורנטיות ופוסטדוקטורנטים מצטיינים לשנת הלימודים תשפ"ו

מסורות דתיות וקהילות דתיות הן זירות של מאבקים אידיאולוגיים ופוליטיים, ומחלוקות ביחס להלכה, תיאולוגיה, מוסר, מיסטיקה, משיחיות, לוחמנות, חדשנות, סמכות, טקסים, הרכב הקאנון ופרשנותו, ועוד ועוד. ויכוחים הנוגעים לאמונה ופרקטיקה דתית כרוכים, בדרך כלל, במאבקי כוח חברתיים ופוליטיים, ובתחרות על מאמינים, עמדות השפעה והגמוניה. במקרים מסוימים עימותים אידיאולוגיים ופוליטיים מובילים לפיצול וליצירת כתות, בעוד שבמקרים אחרים הם נפתרים באמצעות הכרה הדדית בלגיטימיות של האחר – לפחות במשתמע – והלכידות הקהילתית נשמרת. דינמיקות כאלו מילאו תפקיד משמעותי בהיסטוריה של דתות ובהתפתחותן בכל התקופות.

בשנת הלימודים תשפ"ו (2025-26) תתמקד הפעילות של המרכז לחקר המרת דת ומפגשים בין-דתיים באוניברסיטת בן-גוריון בנגב (CSoC) במחלוקות ופילוגים פנים-דתיים. חוקרות וחוקרים שהגישו את התזה במהלך חמש השנים האחרונות ויהיו בעלי תואר דוקטור באוקטובר 2025 לכל המאוחר, יוכלו להציג מועמדות למלגת בתר-דוקטור ולהשתתף בקבוצת מחקר שתתנהל באוניברסיטת בן-גוריון בנגב בשנת הלימודים תשפ"ו (2025-2026). הקבוצה תעסוק העוסקים בכל אחת מדתות העולם, או בדת השוואתית, ועבודתם. נטועה בכל אחד מן התחומים הבאים – חקר דתות, היסטוריה, סוציולוגיה, אנתרופולוגיה, פסיכולוגיה, חקר תרבות, ספרות ואמנות, ניהול ויישוב סכסוכים – מוזמנים ומוזמנות להגיש הצעות מחקר המתקשרות לפחות לאחד מן הנושאים הבאים.

1. מקרי בוחן של מחלוקות דוקטרינריות ומוסריות, הקשריהן החברתיים-פוליטיים, ו/או השלכותיהם.
2. מקרי בוחן של מחלוקות בנוגע הלכתיות, הקשריהן החברתיים-פוליטיים, ו/או השלכותיהן.
3. מחלוקות הנוגעות להגדרת הקאנון ופרשנותו.
4. מלחמות דת ויחסי הגומלין שלהן עם פוליטיקה.
5. סובלנות וחוסר סובלנות בעת התמודדות עם מחלוקות, ומנגנוני פתרון מחלוקות.
6. מאבקים על סמכות דתית.
7. התמרת מחלוקות להאשמות בחילול הקודש וכפירה, והיווצרות דתות חדשות.
8. היסטוריוגרפיה של מחלוקות ופילוגים.
9. אתנוגרפיה של היווצרות קהילות חדשות.
10. פרספקטיבות מגדריות.

Prof. Daniella Talmon-Heller
Department of Middle East Studies
Israel Institute for Advanced Studies, resident fellow Center for
the Study of Conversion
and Inter-Religious Encounters, director
talmond@bgu.ac.il

Raya Even-David
Administrative Manager,
* The Center for the Study of Conversion and
Inter-Religious Encounters
* JEWTRACT project funded by the ERC
raya@bgu.ac.il +972-8-6428377

הזוכים.ות יוזמנו לקבוצת המחקר של CSoc שתתנהל בקמפוס מרקוס, באר שבע. חברות וחברי הקבוצה יידרשו להימצא בקמפוס בימי שלישי במהלך שני סמסטרים, להשתתף בסמינר השבועי (12:00-14:00), ולהציג את מחקרם בפני החברים האחרים בעברית ובאנגלית. כמו כן, מצופה מהם.ן לקחת חלק בתכנון הפעילות השנתית (סמינרים, קבוצת קריאה, כנסים, אירועי ספר, סיור שנתי וסדנת כתיבה) עוד לפני תחילת שנת הלימודים. המרכז יעניק מלגת בתר-דוקטורט שנתיית בסך 86,385 ש"ח (מחולקת ל-12 חודשים), מרחב עבודה בחדרי המרכז בספריית ארן, וסביבת לימודים תוססת ותומכת המורכבת מחוקרים ותיקים וצעירים, מהארץ ומחו"ל, ממדעי הרוח וממדעי החברה.

להגשת מועמדות נא לשלוח בדוא"ל, בעברית או באנגלית, למנהלנית המרכז לחקר המרת דת ומפגשים בין-דתיים, [רעיה אבן דוד](mailto:rayaeb@bgu.ac.il):

- תמצית תכנית מחקר (עד 1000 מילים)
- תקציר של עבודת הדוקטור (כנ"ל)
- קורות חיים מעודכנים, הכוללים רשימת פרסומים מלאה
- שתי המלצות, אחת מהן של המנחה, שתישלח ישירות ל-rayaeb@bgu.ac.il

למידע נוסף על CSoc, בקרו באתר האינטרנט שלנו, בעמוד הפייסבוק או בדף ה-[YouTube](https://www.youtube.com/channel/UCv3v3v3v3v3v3v3v3v3v3v3).

מועד אחרון להגשת מועמדות: 22.3.25

תשובות תישלחנה במהלך אפריל 2025.

שאלות ובירורים ניתן להפנות לפרופ' דניאלה טלמון-הלר, מנהלת המרכז לחקר המרת דת ומפגשים בין-דתיים באוניברסיטת בן-גוריון בנגב.